

Pedagogisch beleidsplan Groeisamen

Buiten Schoolse Opvang

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Visie.....	4
Pedagogische Visie BSO Groeisamen	6
Pedagogisch handelen bij BSO Groeisamen	9
Buitenschoolse opvang Groeisamen	15
Dagelijkse opvang.....	21
Het individuele kind – Ontwikkeling en buitenwereld	25
Tot slot	28

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van buitenschoolse opvang Groeisamen. In dit plan staat beschreven wat onze pedagogische visie is op de ontwikkeling van kinderen en hoe wij dit vertalen in het dagelijks handelen op de buitenschoolse opvang. Wij kijken naar onze rol als opvoeder, naar de mogelijkheden én grenzen van het opvoeden in een groep. Van daaruit stellen wij ons een (pedagogisch) doel en geven wij aan hoe dit doel vorm krijgt.

Het pedagogisch beleidsplan is echter niet alleen van belang voor medewerkers die al in dienst zijn bij de organisatie. Wij willen ouders, nieuwe medewerkers, stagiaires en andere belangstellenden ook inzicht geven in wat wij doen en waarom wij het op deze manier uitvoeren. De kwaliteit moet ten alle tijden gewaarborgd worden. Om deze reden wordt het pedagogisch beleidsplan jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast, het is ten slotte een dynamisch document. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met zowel de medewerkers als de oudercommissie van Kinderopvang Groeisamen. Wij hopen dat dit beleidsplan u een beeld geeft van de wijze waarop wij op onze buitenschoolse opvang werken. Als u vragen heeft, beantwoorden wij die natuurlijk graag.

Visie

Elk kind is uniek. De ontwikkeling van een kind is een samenspel van aanleg/karakter van het kind en het opvoedingsklimaat (omgeving). De ervaringen die een kind opdoet zijn onder andere bepalend voor zijn ontwikkeling. Opvoeders moeten inspelen op deze ontwikkeling. Binnen BSO Groeisamen hebben we kinderen van verschillende nationaliteiten. We hebben te maken met veel islamitische kinderen en vandaar we ervoor hebben gekozen een halal beleid te voeren. Alles binnen het Kinderopvang is halal en dus kunnen alle kinderen mee eten als er een knakworstje of vleesbeleg wordt aangeboden. Dit wekt een vertrouwen bij het kind en de ouders en ouders kunnen met een goed gevoel hun kind(eren) naar de BSO brengen. Bij BSO Groeisamen doen we aan veel feesten van verschillende culturen en geloven. Dit om kinderen bekend te maken met ander mans geloof zodat zij leren respect te hebben voor een ieder. We willen binnen BSO Groeisamen een voorbeeld zijn als het gaat om accepteren van alle nationaliteiten, culturen en geloven. We proberen ouders zoveel mogelijk te betrekken bij deze ontwikkeling van hun kind(eren). Doordat het kind sterk in zijn schoenen durft te staan en durft te zijn wie hij/zij wil zijn zal het kind meer zelfvertrouwen hebben wat een positieve inbreng zal hebben toekomst gericht.

Visie Groeisamen

Kinderopvang Groeisamen is een buitenschoolse opvang waarbij warme en respectvolle communicatie centraal staat. Kinderen krijgen de ruimte zich te ontwikkelen tot sociale, zelfstandige mensen met voldoende zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel, die hun eigen talenten onderkennen en benutten.

Pedagogisch doel Groeisamen

De visie van Groeisamen realiseren we door ruimte te geven voor de eigenheid van elk kind en door situaties binnen de opvanglocatie te creëren die ervoor zorgen dat de kinderen zich prettig, veilig en geborgen voelen. De pedagogisch professionals hebben een begeleidende en stimulerende rol in de ontwikkeling van het kind. Een positieve werkhouding van pedagogisch professionals is van essentieel belang. Elk kind heeft recht op een stimulerende ondersteuning van een deskundige pedagogisch professional. Het persoonlijk contact tussen de pedagogisch professional, ouders en kinderen staat centraal en dit bereiken we door vertrouwen, veiligheid en geborgenheid te bieden.

Visie op de ontwikkeling van kinderen

Hechting is de basis voor een gezonde ontwikkeling. Ieder kind heeft een aangeboren aanleg zich aan zijn opvoeder(s) te hechten. Het zoekt van nature de nabijheid van een beschermende volwassene. In de eerste weken van zijn leven ontstaat een sterke band tussen ouder of directe opvoeder en het kind. Als de ouder er is, is het veilig. Later leert een kind dat als de ouder weggaat, zij ook weer terugkomt. Een kind kan zich aan meerdere personen (waarmee het regelmatig omgaat) tegelijk hechten.

Wanneer het kind een zorgzame en liefdevolle band met zijn opvoeder(s) ervaart, vormt dat voor hem een veilige basis van waaruit hij zijn omgeving gaat verkennen. Hij zoekt daarbij steeds naar evenwicht tussen de nabijheid van zijn opvoeders en zijn aangeboren neiging de omgeving te leren kennen. Ieder kind heeft de drang in zich om zich te ontwikkelen. Elk kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. De aanleg en het temperament van een kind, de omgeving (onder andere het gezin, het dagverblijf/BSO), de mate waarin het zich veilig kan hechten en de cultuur (met zijn waarden en normen) waarin een kind opgroeit zijn van invloed op die ontwikkeling.

Visie op opvoeden van kinderen in een groep

Ieder kind heeft de drang in zich om zich te ontwikkelen. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. De pedagogisch professionals begeleiden de kinderen individueel en als groep en houden daarbij rekening met de ontwikkeling van de kinderen. Het bijzondere aan opvoeden binnen de kinderopvang is dat het in een groep met andere kinderen gebeurt. Kinderen leren van elkaar, met elkaar en beïnvloeden elkaar.

De ontmoeting met andere kinderen in de groep vinden we bijzonder waardevol, omdat kinderen al op jonge leeftijd leren relaties aan te gaan en sociale vaardigheden oefenen. Ze ervaren plezier van samen spelen, ze leren rekening houden met elkaar en voor zichzelf opkomen. De kinderen zien veel van elkaar en worden door elkaar uitgedaagd en gestimuleerd.

Visie op kinderen en vrije tijd

Kinderen van vier tot dertien jaar maken een enorme ontwikkeling door. Hun wereld wordt groter, het kind doet veel nieuwe indrukken op en de interesses van het kind veranderen. De kinderen worden zelfstandiger en het contact met andere kinderen wordt steeds belangrijker.

Bij het vorm geven van de buitenschoolse opvang gaan wij van de volgende punten uit:

- Ieder kind heeft de drang om zich te ontwikkelen. Wij zien een veilige en vertrouwde omgeving als basis om nieuwe uitdagingen aan te gaan.
- Ieder kind is uniek en heeft een eigen ontwikkeling.
- In de ontwikkeling van kinderen zijn verschillende ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingsfasen te onderscheiden. Deze dienen als leidraad voor de begeleiding.
- Kinderen leren door hun ervaringen, door dingen te doen en mee te maken.
- Kinderen hebben de mogelijkheid in zich om de omgeving waarin ze verkeren zelf in te vullen door hun vermogen om creatief te denken en te handelen.
- Kinderen volgen hun eigen weg naar volwassenheid, waarbij opvoeding door volwassenen onmisbaar is.

Wij gaan ervan uit dat de tijd die kinderen bij ons op de buitenschoolse opvang doorbrengen vrije tijd is en dat de kinderen zelf invulling kunnen geven aan deze vrije tijd. Wij werken kind volgend.

Wanneer blijkt dat een kind huiswerk heeft en het gewenst is hier aandacht aan te besteden, dan is ook dit mogelijk.

Wij gaan hierbij uit van de volgende punten:

- Bezig zijn is belangrijker dan presteren. Kinderen spelen omdat het een fijne bezigheid is. Door te spelen doen zij ervaringen op en leren ze allerlei nieuwe dingen.
- Het samen bezig zijn is belangrijker dan de uitkomst van de gezamenlijke activiteit. In de contacten met anderen leren kinderen spelenderwijs een aantal belangrijke dingen die van invloed zijn op de ontwikkeling van hun persoonlijkheid.
- In hun vrije tijd bepalen kinderen zelf in principe wat zij doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen ook behoefte hebben aan georganiseerde activiteiten, die bieden wij dan ook aan.

Een goede buitenschoolse opvang biedt volgens ons een prettige sfeer waarin ieder kind:

- zich veilig voelt;
- zichzelf kan zijn;
- zijn eigen keuzes kan maken;
- zich serieus genomen voelt;
- zich optimaal kan ontwikkelen;
- met plezier naar de buitenschoolse opvang komt.

Pedagogische Visie BSO Groeisamen

Een positieve benadering

Een positief zelfbeeld is de basis van de hele ontwikkeling, daarom vinden we het belangrijk om te signaleren en op te merken, 'wat vraagt een kind van mij als opvoeder', 'hoe kan ik hier op een positieve manier mee omgaan'. We bieden kinderen veiligheid, vertrouwen en ruimte. Hierdoor krijgen kinderen de mogelijkheid en worden ze gestimuleerd te groeien naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Tevens leren ze hiermee respect te hebben voor elkaar, de omgeving en zichzelf.

Op de BSO vinden we het belangrijk dat kinderen kunnen doen wat ze willen. Het is hun eigen vrije tijd. Er zijn verschillende hoeken gemaakt waar kinderen in kunnen spelen, maar er is ook een zithoek waar kinderen even kunnen relaxen en boekjes kunnen lezen.

Deze vier pijlers vragen om een actieve en betrokken houding van de pedagogisch professionals naar de kinderen. Het kind moet de onvoorwaardelijke steun en het vertrouwen krijgen van de pedagogisch professional die voor het kind zorgt. Dat betekent:

- Dat we elk kind onvoorwaardelijk accepteren zoals het is;
- Dat we elk kind serieus nemen;
- Dat er altijd nabijheid is van een volwassene bij een kind;
- Dat een kind nooit geïsoleerd mag worden.

Dit zijn de vuistregels van Groeisamen, deze zijn randvoorwaardelijk voor de uitvoering van onze pedagogische visie.

We gaan uit van gelijkwaardigheid in relaties, zodat iedereen zichzelf kan zijn en zijn verantwoordelijkheid neemt, rekening houdend met de ander. In opvoedingsrelaties betekent dit dat de opvoeder het kind in zijn waarde laat en respectvol benadert. Het win-win principe staat centraal.

In de praktijk is het belangrijk dat kinderen gerespecteerd en gehoord worden. De regie blijft altijd bij de pedagogisch professionals zonder dat deze een autoritaire houding heeft ten opzichte van de kinderen. We maken bij Groeisamen gebruik van de onderstaande onderdelen;

Gedrag en oordeel

Het verschil maken tussen gedrag en oordeel is een belangrijke vaardigheid. Gedrag is wat je feitelijk hoort en ziet en een oordeel is wat je denkt bij het horen en zien van bepaald gedrag. Bijvoorbeeld:

<i>Gedrag</i>	<i>Oordeel</i>
<i>Jan kiept de bak lego om</i>	<i>Wat is Jan weer vervelend</i>
<i>Guus speelt met de knikkerbaan</i>	<i>Guus is altijd zo lief aan het spelen</i>
<i>Fee en Merel slaan elkaar</i>	<i>Fee en Merel zitten de hele tijd te klieren</i>

Als pedagogisch professional is het belangrijk om goed onderscheid te maken tussen het werkelijke gedrag van een kind en je eigen beleving. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat een pedagogisch professional het gedrag van Jan (in het bovenstaande voorbeeld) als onacceptabel ervaart omdat het voor extra werk zorgt. Je kunt ook anders naar het gedrag van Jan kijken. Hij wil misschien wel een nieuwe vaardigheid aanleren. Als een kind iets doet wat in de ogen van een pedagogisch professional onacceptabel is dan stelt zij het gedrag van het kind ter discussie en niet het kind zelf. De pedagogisch professional zal vanuit een houding van actief luisteren proberen het kind beter te begrijpen.

Actief luisteren

Actief luisteren is een vaardigheid waarbij je een kind dat een probleem heeft, aanmoedigt meer over het probleem te vertellen zonder dat je zijn probleem overneemt. Actief luisteren doe je door op een empathische manier de beleving en/of gevoelens van het kind weer te geven. Om vervolgens met het kind af te stemmen of deze weergave klopt.

Jonge kinderen kunnen soms niet zo goed vertellen wat hun dwars zit. Het geeft hen veel steun als een pedagogisch professional pogingen doet om hun gedrag te vertalen in wat ze eigenlijk willen zeggen.

Bijvoorbeeld

<i>Het kind zegt/doet</i>	<i>Mogelijke actief luisterzin</i>
<i>Ik mis papa</i>	<i>Je wilt het liefst bij papa zijn, hè?</i>
<i>Schuift boos zijn fruit weg</i>	<i>Je hebt helemaal geen zin om te eten geloof ik</i>
<i>Een kind huilt heel hard</i>	<i>Ik zie je huilen, ben je verdrietig? kan je mij vertellen wat er gebeurd is?</i>

De ik-boodschap

Bij de ik-boodschap praat je vanuit jezelf met als doel je gevoel of mening met anderen te delen. Bijvoorbeeld: Ik vind het leuk om buiten te spelen. Het tegenovergestelde van de ik-boodschap is de jij-boodschap. Hierin zit vaak een oordeel, verwijt of beschuldiging. Bijvoorbeeld: Kan je nou eens je mond houden? Onze voorkeur gaat uit naar het communiceren met kinderen in de ik-boodschap, omdat we dit een positievere manier van communiceren vinden.

Overschakelen

Overschakelen is een situatie waarbij de pedagogisch professional in een conflict met het kind het ene moment actief luisterend en het andere moment de ik-boodschap gebruikt. Als een pedagogisch professional tijdens een conflict met een kind herhaaldelijk de ik-boodschap gebruikt en de boodschap komt niet aan, dan is raadzaam om mee te bewegen met het kind en over te gaan op actief luisteren.

Een pedagogisch professional kan op de volgende manieren met een kind mee bewegen: Ruilen: een kind wil een muts niet op zetten → je ruilt dit voor een sjaal of capuchon Een beperkt aantal keuzes geven: kiezen uit broodbeleg → wil je jam of smeerkaas op je brood? Omgeving aanpassen: kind is onrustig vanwege drukte op de groep → met de drukkeren kinderen even naar buiten gaan zodat de groep wat rustiger wordt

Grenzen stellen

Soms vertonen kinderen onacceptabel gedrag, zoals vechten, schreeuwen of iets naar iemand gooien. Onacceptabel gedrag kan de pedagogisch professional via de confronterende ik-boodschap met het kind bespreken.

De confronterende ik-boodschap bestaat uit drie delen: gedrag, gevoel, gevolg.

Gedrag: Een kind laat een viltstift zonder dop op tafel liggen. Gevolg: De stiften drogen uit en de andere kinderen kunnen niet meer kleuren Gevoel: ergernis, boosheid. De confronterende ik-boodschap wordt: 'Als je de viltstiften zonder dop laat liggen, vind ik dat erg vervelend, want ze drogen dan uit en dan kan niemand er meer mee kleuren.

Grenzen stellen bij schoolkinderen

Vanaf dat het kind drie à vier jaar is kunnen ze zich steeds beter verplaatsen in een ander. Vanaf die leeftijd is het mogelijk om de confronterende ik-boodschap te gebruiken.

Complimentjes geven

Bij gewenst gedrag van kinderen gebruiken mensen vaak complimentjes als: 'Wat een mooi schilderij heb je gemaakt' 'Dat heb je knap gedaan'

De bovenstaande complimenten zeggen iets over het kind en niet over het positieve gevoel van de boodschapper bij wat het kind doet. Een alternatieve manier om een compliment te maken is de positieve ik-boodschap. Bij de positieve ik-boodschap vertel je duidelijk welke prettige gevoelens het concrete gedrag van het kind bij je oproept, zonder een oordeel over het kind te geven.

De kleuren die je hebt gebruikt vind ik prachtig

Pedagogisch handelen bij BSO Groeisamen

Inleiding

Opvoeding hoort bij kinderen. Opvoeden is het begeleiden van kinderen op weg naar hun volwassenheid. Het is goed dat een opvoeder zelf bewust handelt, maar dat het voor het kind zo onopgemerkt mogelijk is. Bij de opvoeding speelt de voorbeeldfunctie van de opvoeder een grote rol. In een opvoedingssituatie is een relatie met wederzijds vertrouwen tussen opvoeder en kind onmiskenbaar.

Pedagogische basisdoelen

Onze pedagogische werkwijze is gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen die in de Wet Kinderopvang zijn geformuleerd:

- *het bieden van emotionele veiligheid;*
- *gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;*
- *gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties;*
- *gelegenheid bieden tot het eigen maken van waarden en normen.*

1. Veiligheid en vertrouwen - Emotionele veiligheid

Een gevoel van emotionele veiligheid bij kinderen wil zeggen dat het kind zich veilig en geborgen voelt. Als een kind zich emotioneel veilig voelt zal het zich op een normale manier ontwikkelen. De emotionele band tussen, ouders, familie en kinderen is hecht en langdurig en ontstaat door frequent (intiem) contact. De band tussen pedagogisch professionals en het kind moet net als iedere relatie eerst worden opgebouwd. Bij de start van de opvang (wenperiode) heeft de pedagogisch professional het doel om een warme en persoonlijke relatie met het kind op te bouwen en deze ook te onderhouden.

BSO Groeisamen creëert een gevoel van emotionele veiligheid voor het kind door:

- *Affectie te tonen in de vorm van een knuffel, troosten, op schoot nemen, aai over de bol geven;*
- *Het kind het gevoel geven dat het er mag zijn;*
- *Het kind op een respectvolle manier te benaderen;*
- *Het aanbieden van een wenperiode;*
- *Een vaste dagindeling;*
- *Een vaste stamgroep;*
- *Vaste pedagogisch professionals op de groep;*
- *Kinderen duidelijk grenzen te geven, wat wel en niet mag*

2. Ieder kind uniek - Persoonlijke ontwikkeling

Persoonlijke competenties zijn persoonskenmerken die kinderen in staat stellen om allerlei type problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Persoonlijke competenties zijn bijvoorbeeld veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Kinderen hebben een aangeboren drang om de wereld om zich heen te ontdekken en om zelfstandig te zijn.

We besteden aandacht aan het stimuleren van de volgende persoonlijke ontwikkelingstaken:

- *Communicatieve ontwikkeling;*
- *Motorisch-zintuiglijke ontwikkeling;*
- *Cognitieve ontwikkeling;*
- *Creatieve en beeldende ontwikkeling;*
- *Zelfstandigheid en zelfbeeld.*

Per ontwikkelingstaak wordt eerst kort uitgelegd wat ermee bedoeld wordt, vervolgens verwoorden we hoe de pedagogisch professionals deze ontwikkelingstaak stimuleren.

Communicatieve ontwikkeling

In het begin verloopt de communicatie met kinderen via lichaamstaal: oogcontact, glimlachen en aanraken. Naarmate kinderen ouder worden ontwikkelt ook de verbale communicatie. Bij een schoolkind is de uitspraak vaak al goed, een kind gebruikt langere zinnen en het woordbegrip is ruim. Kinderen ontwikkelen zich verder in abstracte begrippen, articulatie en grammaticale regels naarmate zij ouder worden.

We besteden veel aandacht aan de ontwikkeling van taal bij de kinderen. De pedagogisch professional praat, leest en vertelt veel. Ze brengt geduld en respect op voor behoeften van de kinderen. Met name tijdens 'een-op-een' en tafel momenten is hier aandacht voor door dit moment te benutten om met kinderen contact te leggen. Kinderen imiteren graag, dat is met taal ook het geval.

De pedagogisch professional stimuleert de ontwikkeling van taal en communicatie door:

- *1-op-1 momenten creëren en benutten;*
- *Voorwerpen, handelingen en gedrag te benoemen;*
- *Het voorlezen van kinderboeken en de kinderen bij de verhalen betrekken door ze vragen te stellen;*
- *Met de kinderen gesprekken te voeren, bijvoorbeeld aan tafel of individueel;*
- *Goed te luisteren naar de kinderen;*
- *Liedjes te zingen zodat de kinderen zich geheel kunnen uitleven met zang en dans, en tegelijkertijd taal oefenen.*

Motorische-zintuiglijke ontwikkeling

De lichamelijke ontwikkeling van kinderen wordt onderverdeeld in de grove en fijne motoriek en het ontwikkelen van de zintuigen.

Onder grove motoriek wordt verstaan, de samenhang en bewegingen van armen, benen, romp, zoals trappelen, steunen, zitten, rollen, gooien, lopen, buigen en springen. Onder fijne motoriek verstaan we de fijne oog-hand coördinerende bewegingen zoals vasthouden, aankleden, eten met bestek,

puzzelen en bouwen met lego/knexx. Een goede motoriek is een belangrijke voorwaarde om samen te kunnen spelen. Het is belangrijk om kinderen in hun motorische ontwikkeling te (blijven) ondersteunen door middel van spel, bewegingsactiviteiten en bewegingsruimte, zowel binnen als buiten.

Onder de zintuiglijke ontwikkeling verstaan we ruiken, proeven, zien, horen en voelen.

De pedagogisch professional stimuleert de motorische en zintuiglijke ontwikkeling door:

- *Te knutselen met verschillende materialen;*
- *Dans- en bewegingsspele te doen;*
- *Te tekenen en te puzzelen;*
- *Herhaaldelijk gebruik maken van voorwerpen die de zintuigen prikkelen zoals hoe ze klinken, aanvoelen, smaken en ruiken;*
- *Constructiemateriaal aan te bieden zoals kapla en lego.*

Cognitieve ontwikkeling

Bij de cognitieve ontwikkeling van kinderen staat het denken, voelen en ontdekken centraal. Kinderen willen vooral weten hoe hun wereld en alles daaromheen in elkaar zit.

De pedagogisch professional stimuleert de cognitieve ontwikkeling van kinderen door:

- *Spelletjes met de kinderen te spelen, waardoor ze te maken krijgen met samenwerken, winnen-verliezen, regels;*
- *Het inzichtelijk maken en benoemen van emoties en bedoelingen bij het samenspelen;*
- *De kinderen verbanden uit te leggen tussen oorzaak en gevolg;*
- *De kinderen zelf op onderzoek te laten gaan tijdens hun spelactiviteiten en daarmee hun eigen ervaringen op te doen. Zo zal de pedagogisch professional kinderen bij het vrij spelen stimuleren om verschillende items te onderzoeken en bijvoorbeeld iets uit de kast pakken en ermee aan de slag gaan;*
- *Meerdere zintuigen te gebruiken bij het ontdekken van de wereld om hun heen.*

Creatieve en beeldende ontwikkeling

Het stimuleren van de creativiteit wordt vooral gerealiseerd door kinderen te laten kennismaken met diverse materialen en met zang en dans. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt met klei, verf, deeg, zand en water. Deze manier van experimenteren is belangrijk omdat een kind wordt aangemoedigd om nieuwe ervaringen op te doen, te exploreren en dingen op een wijze te doen die voor hem bevredigend is.

De pedagogisch professional stimuleert de creatieve ontwikkeling door onder andere:

- *Fantasiespel te spelen en stimuleren;*
- *Te dansen;*
- *Te zingen en muziek te luisteren;*
- *Te tekenen, verven en knutselen;*
- *Te bouwen en constructies met bijvoorbeeld lego en kapla te maken.*

Zelfstandigheid en zelfvertrouwen

Door kinderen positief te benaderen en te wijzen op wat ze kunnen, krijgen ze meer zelfvertrouwen en worden ze steeds zelfstandiger.

Kinderen krijgen bij Groeisamen de mogelijkheid om zichzelf te zijn en een eigen ik te ontwikkelen. Naarmate kinderen ouder worden, vertrouwen ze steeds meer op hun eigen kennis en vaardigheden om handelingen uit te voeren en kleine problemen op te lossen.

De pedagogisch professional stimuleert de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen door:

- *Kinderen zelf te laten kiezen waarmee ze willen spelen;*
- *Bij te dragen aan een positief zelfbeeld van het kind door complimenten te geven;*
- *Kinderen bewust te laten worden van hun identiteit, sekse, leeftijd en persoonlijke kenmerken;*
- *Kinderen de mogelijkheid te bieden zich te uiten;*
- *Zoveel mogelijk zelf de problemen op te laten lossen;*
- *Kinderen laten helpen bij kleine huishoudelijke taken, fruit klaar zetten of de tafel schoon te maken.*

3. Ik, Jij, Wij – Sociale ontwikkeling

Sociale competenties zijn vaardigheden en kennis die het kind nodig heeft in de omgang met anderen, waarbij rekening wordt gehouden met zowel zijn eigen belangen als die van anderen. Kenmerkend voor de sociale ontwikkeling is dat het kind zich in toenemende mate zelfstandig kan bewegen in de omgeving en de samenleving.

We besteden aandacht aan de volgende sociale ontwikkelingstaken:

- *Rekening houden met anderen;*
- *Hulp vragen en ontvangen;*
- *Samen spelen;*
- *Gevoel van erbij horen;*
- *Bijdragen aan het geheel en helpen.*

Per ontwikkelingstaak wordt eerst kort uitgelegd wat ermee bedoeld wordt, vervolgens verwoorden we hoe de pedagogisch professionals deze ontwikkelingstaak stimuleren.

Rekening houden met anderen

Het kind gedraagt zich zo dat anderen niet te veel gehinderd of gekwetst worden door het geen hij doet of zegt.

De pedagogisch professional stimuleert de kinderen om rekening met elkaar te houden door:

- *Zelf het goede voorbeeld te geven;*
- *Gevoelens van het individuele kind te zien en ze te verwoorden naar ander de kinderen toe en naar het kind zelf;*
- *Kinderen te leren om op hun beurt te wachten;*
- *De kinderen sociale basisregels uit te leggen van wat wel en wat niet mag.*

Hulp vragen en ontvangen

Het vragen en ontvangen van hulp zijn belangrijke vaardigheden als het op samenwerken aankomt. Omdat het vragen en ontvangen van hulp niet vanzelfsprekend is, stimuleert de pedagogisch professional dit.

De pedagogisch professional stimuleert de kinderen om hulp te vragen en te ontvangen door:

- *Actief naar het kind te luisteren;*
- *Elkaar te helpen tijdens het gezamenlijke spel zoals een puzzel of bordspel;*
- *Positieve eigenschappen te benoemen, zoals kinderen die elkaar troosten.*

Samen spelen

Kinderen spelen in de verschillende ontwikkelingsfasen op een andere manier met elkaar samen, maar in elke ontwikkelingsfase imiteren kinderen gedrag van elkaar. In het begin spelen kinderen vluchtig en oppervlakkig samen door elkaar aan te raken, (soms) voorwerpen te delen of samen te lachen. Naarmate kinderen ouder worden zijn ze steeds meer in staat om bewuster met andere kinderen samen te spelen, bijvoorbeeld via fantasie- en rollenspel.

De pedagogisch professional stimuleert de kinderen samen te spelen door:

- *Het gebruiken van voorwerpen en materialen die uitnodigen om samen te spelen zoals een bal, lego of klimrek;*
- *Het spelen van kring- en gezelschapsspellen;*
- *Mee te spelen met het spel van het kind, zodat we de kinderen kunnen begeleiden met het samen spelen vanuit hun eigen spel;*
- *De kinderen te begeleiden tijdens conflictsituaties. Daarbij laat de pedagogisch professional de kinderen zoveel mogelijk zelf de problemen oplossen.*

Gevoel van erbij horen

Kinderen hebben net als iedereen sterk het gevoel ergens bij te willen horen. Het streven naar een eigen plaats in een groep is een normaal sociaal doel.

De pedagogisch professional geeft kinderen het gevoel dat ze erbij horen door:

- *Op de groep een sfeer te creëren waarbij alle kinderen zich thuis voelen (bijvoorbeeld samen aan tafel te eten)*
- *Kinderen het gevoel te geven dat ze er mogen zijn;*
- *Ouders op een vriendelijke manier te benaderen;*
- *Uitstapjes te maken met de kinderen.*

Helpen

Door het kind te laten helpen voelt het kind zich nuttig en betrokken.

De pedagogisch professional stimuleert de kinderen om te helpen door:

- *Kinderen te betrekken bij het tafel dekken, boodschappen doen, het voorbereiden van feesten, oudere kinderen de jongere kinderen te laten helpen;*
- *Kinderen zelf speelgoed op te laten ruimen na het spelen.*

4. Jong geleerd is oud gedaan - Waarden en normen

Bij het opvoeden van kinderen speelt het overbrengen van waarden en normen een grote rol. Gedag zeggen bij het binnenkomen en weggaan en mensen bij hun naam noemen zijn duidelijke omgangsvormen. Ook op de beurt wachten, iets vriendelijk vragen en niet vloeken zijn voorbeelden van belangrijke normen en waarden. Kinderen leren deze normen en waarden in de gezinssituatie, de basisschool, de buitenschoolse opvang en de rest van de samenleving. Kinderen leren deze waarden en normen door oefening en de aanwezigheid van de volwassenen als rolmodel. De thuissituatie zal niet altijd overeenkomen met het opvoedingsklimaat van de buitenschoolse opvang. We staan op een positieve manier stil bij al die mogelijke verschillen. Bij Groeisamen hechten we veel waarde aan vieringen. Het zorgt voor een versterking van de groepsband. Naast vieringen vinden we dat rituelen ook belangrijk zijn voor kinderen. Het biedt kinderen structuur. Dat zorgt weer voor een veilig gevoel, wat ook een basis is om zich goed te kunnen ontwikkelen. Rituelen doen zich voor op vaak terugkerende momenten van de dag zoals aan tafel gaan en naar buiten gaan.

We bieden kinderen op de volgende manieren de kans om zich waarden en normen eigen te maken:

- *Zelf het goede voorbeeld geven;*
- *Elkaar bij de naam aanspreken;*
- *Elkaar te begroeten (medewerkers, kinderen en ouders);*
- *Elkaar geen pijn doen. Als een van de kinderen een ander kind (per ongeluk) pijn doet, wordt het betrokken bij het troosten van het andere kind;*
- *Geen speelgoed afpakken;*
- *Geen vieze of lelijke woorden gebruiken;*
- *Geen kinderen pesten;*
- *Kinderen leren om zelf hun speelgoed op te ruimen;*
- *Geen speelgoed stuk te maken;*
- *Kinderen accepteren zoals ze zijn. Ieder kind is een individu en alle kinderen zijn verschillend (gesloten, druk, verlegen);*
- *Verjaardagen van kinderen vieren met een feestmuts en een cadeau. Er wordt voor de jarige gezongen en een traktatie uitgedeeld;*
- *Het vieren van feestdagen zoals, Pasen, Koningsdag, Suikerfeest en sinterklaas.*

Intercultureel werken

Intercultureel werken is een manier van denken en handelen die als een rode draad door alles heen loopt en dus niet als activiteit wordt beschreven. Intercultureel werken is voor de buitenschoolse opvang van belang omdat de kinderen leren omgaan met elkaars culturele en etnische achtergrond. Tevens geldt dit voor de omgang tussen het kind en de pedagogisch professional.

Ons doel is ervoor zorg te dragen dat iedereen, ongeacht culturele of etnische achtergrond zich welkom voelt bij onze buitenschoolse opvang. Herkenning in de inrichting, spelmateriaal, eetgewoontes en het vieren van verschillende culturele feesten speelt hierbij een grote rol. We achten het ene mens niet meer of minder dan de ander. We willen dit aan de kinderen overdragen door onder andere het vervullen van een voorbeeldfunctie.

Essentieel is dat men zich op basis van gelijkwaardigheid kan ontwikkelen in een veranderende samenleving. Nederland is een samenleving die bestaat uit mensen met verschillende culturele en etnische achtergronden. Iedereen, zowel autochtoon als allochtoon, moet daarin zijn weg zoeken. Het gaat erom de eigen identiteit zo te ontwikkelen dat iemand adequaat kan functioneren in deze samenleving.

Themagericht werken en workshops

Er worden bij Groeisamen thema's aangeboden jaarlijks diverse thema's aangeboden. Het aanbieden van thema's vergroot de aantrekkelijkheid van de buitenschoolse opvang. Ook voor de oudere kinderen is het zeer belangrijk om activiteiten aan te bieden waarbij kinderen bepaalde vaardigheden kunnen aanleren. Ze willen dingen doen die zoveel mogelijk lijken op die van volwassenen. Bij de buitenschoolse opvang kunnen kinderen hierdoor tevens een hobby ontwikkelen. Kinderen worden indien er nieuwe thema's worden bedacht hierbij zoveel mogelijk betrokken. Omdat kinderen niet altijd hun ideeën zelf kunnen verwoorden, letten pedagogisch professionals op signalen die kinderen geven. De nadruk bij de buitenschoolse opvang ligt echter op een eigen invulling van de vrije tijd. Onze buitenschoolse opvang is geen school, indien een kind zijn tijd op een schoolse wijze wil invullen (schrijven, lezen, huiswerk maken etc.) is het kind hiertoe vrij. Het accent ligt echter op het bieden van ontspanning, soms is het ook heerlijk om bijvoorbeeld even in een kussen weg te zakken om te chillen.

Tijdens de schoolvakanties worden er uitgebreidere activiteiten gedaan, zoals pasta maken, viltten, schilderen, theater/bioscoop, sporten en techniek. Deze worden georganiseerd en gegeven door de eigen pedagogisch professionals. Kinderen kunnen zelf ook om workshops/activiteiten vragen, wij vinden het belangrijk om in te spelen op bij wat bij hen leeft (op dat moment).

WIS kindvolgsysteem

Goede buitenschoolse opvang is opvang waar kinderen zich thuis voelen, waar ze genieten van activiteiten en waar hun ontwikkeling gestimuleerd wordt. Het is opvang die ouders informeert en bij het geheel betreft. De pedagogisch professionals observeren dagelijks de kinderen tijdens verschillende momenten/activiteiten en bespreken dit tijdens het ophalen met de ouder. Om een nog beter beeld te krijgen van de ontwikkeling en hoe het kind zich voelt bij Groeisamen voeren de pedagogisch professionals twee keer per jaar een observatie uit aan de hand van het kindvolgsysteem WIS en worden deze observaties eenmaal per jaar besproken met de ouders tijdens het jaarlijkse oudergesprek. Tijdens personeelsoverleggen worden bijzonderheden van de kinderen besproken zodat iedereen op de hoogte is en blijft.

Buitenschoolse opvang Groeisamen

Inleiding

Gewoon ontspannen plezier hebben. Je voordoen als een ander, torens bouwen, met auto's rond racen of je pop verzorgen. Spelen neemt een belangrijke rol in bij de persoonlijkheidsontwikkeling van een kind. Het heeft invloed op de ontwikkeling op het intellectuele vlak, het sociale vlak, het motorische vlak en ook het emotionele vlak. Het kind leert door na te denken over dingen, leert vooruitdenken en plannen. Het leert onder andere zijn/ haar omgeving kennen, problemen op te lossen en hoe van alles werkt. Door je voor te doen als iemand anders kan je ervaren hoe die ander zich zal voelen in een bepaalde situatie. Het kind leert omgaan met emoties en leert hierdoor ook controle te krijgen over emoties. Spel is de taal van het kind.

Beschrijving van de buitenschoolse opvang

Er is in het pand één groepsruimte voor buitenschoolse opvang waar maximaal 13 kinderen kunnen worden opgevangen, in de leeftijd van 4 tot en met 13 jaar. Deze ruimte heeft een eigen ingang met een eigen deur, deze grenst aan de tuin. De pedagogisch professionals kunnen de deur open doen via de binnenkant en zo kinderen binnen laten. Kinderen worden ook via deze ingang opgehaald, om zo de rust te bewaken voor de andere groepen.

De pauzes van de medewerkers vallen in de drie uren regeling. Een medewerker die meer dan 8 uur aan een gesloten werkt neemt een pauze van een uur. Een medewerker die meer dan 6 uur maar minder dan 8 uur aangesloten werkt neemt een half uur pauze. De pauze tijden worden zo ingeplant dat deze in de drie uren regeling vallen en de afspraak is dat er altijd een vast gezicht op de groep aanwezig zal zijn met de pauze. De vaste gezichten zullen niet samen pauze houden. Is de groep heel druk dan word met de pauzes hier rekening mee gehouden en word de pauze zo ingedeeld dat het op een wat rustiger moment valt bijvoorbeeld tijdens de eetmoment van de kinderen.

Groepssamenstelling en begeleiding

Wij proberen zoveel mogelijk de wensen van ieder individu te respecteren en te honoreren. Daarom vinden er vaak activiteiten plaats in kleine groepjes van kinderen die hetzelfde willen doen. Dit spelen in groepjes proberen wij te stimuleren door verschillende activiteiten aan te bieden en spontaan met kinderen om te gaan, ze te begrijpen en te luisteren naar hun wensen. Dit alles uiteraard binnen de grenzen van de buitenschoolse opvang.

Wij werken met beroepskrachten van verschillende nationaliteiten en alle pedagogisch werkers hebben een diploma. Kinderopvang en BSO Groeisamen is een leerplek voor pedagogisch werkers in opleiding. Naast het vaste team staan zij op de groepen. De stagiaires staan boventallig op een groep. Zij worden bij ons opgeleid tot pedagogisch professionals in de Kinderopvang. De stagiaires ondersteunen de medewerkers op de groep, afhankelijk van het stadium van hun opleiding. Eerstejaars stagiaires zullen op de eerste plaats leren contact maken met ouders en kinderen en ondersteuning bieden bij huishoudelijke taken. Gedurende het jaar wordt dit opgebouwd naar meer zelfstandige activiteiten. Een tweedejaars stagiaire zal direct, nog steeds onder begeleiding, de activiteiten zelfstandig uitvoeren.

Speelgoedscan

Kinderen spelen door zich te ontwikkelen. Een kind speelt omdat – en zolang- het leuk is om te spelen. Wij kunnen veel doen om spelen leuk en goed te laten zijn. Bijvoorbeeld door aandacht te geven aan de ruimte waarin de kinderen kunnen spelen en door te bedenken hoe en waarmee kinderen kunnen spelen. Elke leeftijd geeft andere spelbehoeftes. Zo kunnen kleuters helemaal opgaan in hun rollenspel en heeft een 9-jarige meer behoefte aan tijd voor zichzelf en trekt zich terug met een boek. Bij het inrichten van de speelhoeken op de buitenschoolse opvang, gebruiken wij onze speelgoedscan als hulpmiddel.

Werken op de groep met de speelgoedscan

Bij het uitwerken van activiteiten en een thema week maken we gebruik van de speelgoedscan. De speelgoedscan helpt de pedagogisch professionals om tot een gevarieerd en veelzijdig spelaanbod en activiteiten te komen dat aan elke leeftijdsbehoefte voldoet. Alle kinderen kunnen, willen en zouden op zijn tijd moeten kunnen construeren, bewegen, creatief bezig zijn, hun verstand gebruiken, alleen

en met elkaar. Dat proberen we in ons aanbod van activiteiten voor ieder kind aan te bieden. Zodat de buitenschoolse opvang voor elke leeftijdsgroep leuk en uitdagend blijft.

Drie-uursregeling

Wat is de drie uren regeling?

Bij Groeisamen houden wij ons dagelijks aan het landelijk vastgestelde beroepskrachtkind-ratio. De beroepskracht-kindratio (BKR) is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen in de groep. De drie-uurs- regeling bepaalt dat onze kinderopvang maximaal drie uur per dag mag afwijken van de BKR (mits de opvang minimaal 10 uur aaneengesloten open is). Tijdens deze uren mogen wij minder pedagogisch medewerkers inzetten dan dat wij volgens de BKR verplicht zijn. Ik dit hoofdstuk doen wij hierover nader uitleg.

Bij het vaststellen van de momenten waarop er wordt afgeweken maken we altijd een zorgvuldige afweging. Voorwaarde is ten eerste dat er tijdens deze uren minimaal de helft van de BKR-verplichte medewerkers worden ingezet. Een tweede voorwaarde is dat er een interne achterwacht aanwezig is. Dit houdt in dat er een tweede volwassene op de locatie aanwezig is om te kunnen ondersteunen.

Op welke momenten zetten we de regeling in?

Bij Groeisamen wijken we af tijdens de dagranden (opening en sluiting) en tussen de middag tijdens de pauzes van de pm'ers. Tijdens de dagranden is het rustig op de groep want niet alle kinderen worden tegelijk in de ochtend gebracht. De vroege dienst opent dan alleen de groep. Hetzelfde geldt tijdens de sluiting; niet alle kinderen blijven tot sluitingstijd want veel kinderen zijn al opgehaald. Hierdoor kan de vroege dienst naar huis en sluit de late dienst de groep af. Ook wordt er afgeweken tijdens de pauzes van de pm'ers wanneer de pm'ers om de beurt met pauze gaan.

Kindgericht werken tijdens de drie uren afwijking

De kinderen die niet meer slapen doen tussen de middag een rustige activiteit ook wordt er zo nu en dan een luisterverhaaltje afgespeeld. Soms voeren we tussen de middag met de oudste kinderen een knutselactiviteit uit of we gaan met de kinderen naar buiten. We bereiden de activiteit voor tussen de middag eerder op de dag al voor en doen dit in overleg met elkaar. Als er een stagiaire aanwezig is helpt zij mee met de voorbereiding en uitvoering.

Bij de keuze van de activiteit tussen de middag kijken we keer op keer naar de behoefte van de groep en de behoefte van de individuele kinderen. Ook vragen we aan de kinderen zelf wat zij leuk zouden vinden om te doen tussen de middag. Op de baby- dreumesgroep gaan de pedagogisch medewerkers en kinderen gewoon door met de gang van de dag. Veel baby's hebben in de ochtend geslapen en zijn tussen de middag wakker. Met hen wordt gegeten, gedronken en gespeeld op de grond, aan tafel of in de rest van de groep.

Aan het eind van de dag zijn de kinderen vaak moe en hebben dan niet meer de volledige focus en om een activiteit te doen. Daarom kiezen we aan het einde van de dag vaak weer voor een rustige activiteit. Met mooi weer sluiten we het liefst buiten af. Aan het einde van de dag legt de pedagogisch medewerker die afsluit alvast een activiteit (zoals puzzels of lego etc.) klaar op tafel voor de volgende dag, zodoende hoeft de pedagogisch medewerker die de volgende dag opent dit niet meer te doen en heeft ze haar handen vrij. Door telkens goed na te denken over de keuze qua activiteit wordt de rust op de groep bewaakt en blijft het voor de pm'er overzichtelijk. Het is de bedoeling dat ook tussen de middag de aandacht blijft bij de kinderen en de pm'er niet, omdat het wellicht rustig is, met andere dingen bezig is. Door bovenstaande werkwijze wordt zowel de

emotionele als de fysieke veiligheid op de groep gewaarborgd.

Extra ondersteuning tijdens de drie uren afwijking

De stagiaires staan op het rooster ingepland met een tussendienst en gaan eerder met pauze waardoor zij tijdens de pauzetijden van de pm'ers en tijdens de dagranden als boventallig aanwezig kunnen zijn op de groep en de pm'er op de groep kunnen ondersteunen. Voor de stagiaires bieden deze momenten tevens een mooie kans om te ervaren hoe het is om voor een korte tijd zogenaamd echt 'mee te draaien' op de groep. Dit zijn altijd leerzame momenten omdat er altijd wel een helpende hand ergens nodig is. Uiteraard tellen zij niet mee in de BKR.

Hoe ziet dit er in de praktijk uit?

Tijdens de opening en sluiting worden de kinderen van babygroep en de peutergroep opgevangen op de babygroep. Zodra de tweede pm'er aanwezig is worden de groepen in de ochtend opgesplitst, dit is rond 8:30 en op de VE-dagen (maandag, dinsdag en donderdag) om 8 uur. Tijdens de dagsluiting, wordt er rond 17:30 weer afgesloten op de babygroep. De pm'ers doen in de ochtend en avond een duidelijke overdracht naar elkaar om ervoor de zorgen dat er niks over het hoofd wordt gezien. Zodoende blijven alle pm'ers op de hoogte wat betreft de ontwikkeling van het kind thuis en is de ouder op de hoogte van de ontwikkelingen van het kind op de opvang.

Overzicht gangbare personeelsdiensten (onder voorbehoud van de BKR)

	Gangbare werktijden	Pauzetijden	Pauzetijden op VE-dagen (maandag, dinsdag en donderdag)
Eerste kracht	7:30- 17:30	13:00- 13:30	13:00-13:30
Tweede kracht	8:00- 18:00	13:30- 14:00	13:30-14:00
Derde kracht	8:30 -18:00	13:00-13:30	13:30-14:00
Vierde kracht	9:00-18:30	13:30-14:00	14:00-14:30
Stagiaire	9:30-17:30	12:00-12:30	12:00-12:30

Als er op de peutergroep alleen wordt gewerkt omdat de BKR dat toelaat, dan wordt deze pm'er overgenomen door de andere pm'ers of de leidinggevende (als zij niet op de groep staat). Deze gaat dan als eerst met pauze als zij alleen staat zodat zij weer terug (en opgeladen) is als de peuters wakker worden. Op de babygroep nemen de pedagogisch medewerkers elkaar over. Als er meer ondersteuning nodig is op de babygroep omdat het bijvoorbeeld onrustig is dan kan de leidinggevende daar bijspringen.

Groepsdynamiek is leidend

Het kan voorkomen dat het in de ochtend onrustig is op de groep omdat er bijvoorbeeld een nieuw wenkindje op de groep aanwezig is. Afhankelijk van de groepsdynamiek kunnen we er dan voor kiezen om het gangbare dienstrooster (tijdelijk) aan te passen. De late dienst zal dan haar dienst eerder starten waardoor de groepen eerder kunnen worden opgesplitst. Tussen de middag kan het voorkomen dat het op de babygroep rustig is en op de peutergroep nog onrustig. In dat geval wordt er in onderling overleg voor gekozen dat de pm'ers op de babygroep ondanks dat zij een latere dienst hebben alvast met pauze gaan. Het kan ook voorkomen dat het aan het einde van de dag nog te druk en onrustig is op de groepen. In zulke gevallen kan het voorkomen dat de pedagogisch medewerker iets langer blijft.

Tijdens dergelijke situaties wordt er in goed onderling overleg met elkaar afgestemd en

gecommuniceerd. Vanwege de kleinschaligheid en het hechte team kunnen dergelijke situaties altijd snel en in goed overleg met elkaar worden opgelost.

Evaluatie en actualisatie

In de kind-planning wordt bijgehouden wanneer de kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt wanneer er precies van de BKR wordt afgeweken. De drie uren regeling wordt regelmatig geëvalueerd. Als blijkt dat we meer dan het toegestane aantal uur gaan afwijken volgens de BKR op een dag (incl. de pauzes), wordt het rooster incidenteel of structureel aangepast, naar gelang de situatie.

Kinderen die zorg behoeven

Soms kom je binnen de opvang wel eens kinderen tegen die zich anders ontwikkelen, die vastlopen in hun ontwikkeling of die om een andere reden extra zorg behoeven. Dit zijn de zogenaamde zorgkinderen. Onze taak hierin is het signaleren en bespreekbaar maken van de zorg. Wanneer wij vermoedens hebben van kindermishandeling of huiselijk geweld, zullen wij de stappen volgen van de wettelijk verplichte meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Stap 2: Collegiale consultatie

Stap 3: Gesprek met ouders/verzorgers

Stap 4/5: Afwegingskader

Stap 6: Evaluatie

Bij vermoeden van situaties van acute onveiligheid dienen wij direct contact op te nemen met samen veilig (Veilig Thuis)

Zie protocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag. Hierin staat beschreven wat te doen bij een vermoeden en wat de weg is die je moet bewandelen tijdens een vermoeden.

Kinderen kunnen zich in vergelijking tot zijn leeftijdgenoten anders gedragen, dit gedrag van dan op. Opvallend gedrag is niet per definitie problematisch gedrag, wel word er duidelijk dat het kind zich niet prettig of fijn voelt, of in zijn ontwikkeling achter blijft of invloed heeft op het welbevinden van de andere kinderen in de groep.

Omdat de pedagogisch medewerkster de kinderen regelmatig ziet, kunnen zij afwijkend en opvallend gedrag signaleren. Wij hebben een (vroeg) signaleringsfunctie. Om problemen vroegtijdig aan te pakken en op te lossen is (vroeg) signalering van belang. Vroeg signaleren houdt bij ons concreet in dat wij afwijkend gedrag signaleren. Wanneer we zorgen hebben over een kind, bespreken wij dit in eerste instantie in ons team. Indien nodig wordt dit zo snel mogelijk met de ouders besproken. In overleg kan dan besloten worden om professionele hulp in te schakelen. De organisaties waar de pedagogisch professionals en de ouders terecht kunnen zijn:

- De huisarts
- De GGD
- CJG
- Veilig thuis

Vroeg signalering gaat hierbij voornamelijk over gedrag en cognitieve ontwikkelingsaspecten zoals:

- Taal of spraakachterstand;
- Gedrag dat op negatieve wijze de groep beïnvloed;
- Gedrag dat lastig is voor pedagogisch medewerkster of andere kinderen;
- Een kind dat nauwelijks contact maakt met de pedagogisch medewerkster of andere kinderen;
- Een kind dat niet goed lijkt te horen etc.

Soms is het moeilijk het probleem met ouders te bespreken. In dergelijke situaties vragen wij advies aan een externe deskundige (zonder hierbij een naam van het kind te noemen), het gaat hier om een anoniem informeren.

Voor uitgebreid uitleg verwijzen we naar het zorgprotocol.

Mentorschap

Bij Groeisamen werken we met mentorschap. Dit houdt in dat ieder kind een eigen mentor heeft. Dit is een vaste pedagogisch professional van de stamgroep van het kind. We werken met mentoren, zodat er een vast aanspreekpunt is voor ieder kind en de ouder. De mentor is verantwoordelijk voor een kind, waardoor alle zaken voor het kind door één persoon worden geregeld. Als de pedagogisch professional zich verantwoordelijk voelt, zal deze ook onbewust meer aandacht hebben voor opvallend heden en mogelijkheden van het kind. Mentorschap houdt het volgende in:

- *De mentor houdt het intakegesprek met de 'nieuwe ouder', zodat deze op de hoogte is wie de mentor is van zijn kind.*
- *De mentor is verantwoordelijk voor het welbevinden van het kind. De mentor voert waar nodig, in overleg met collega's, observaties uit;*
- *De mentor zorgt dat de kindgegevens van zijn mentorkind op orde zijn (toestemmingsformulieren, contactgegevens, etc.);*
- *De mentor voert jaarlijks een oudergesprek aan de hand van het kindvolgsysteem WIS. Als er meer gesprekken nodig zijn, kan dit altijd in overleg gepland worden.*
- *De mentor regelt, indien noodzakelijk, een vervangend aanspreekpunt.*

Het mentorschap houdt niet in dat de andere pedagogisch professionals zich niet meer verantwoordelijk hoeven te voelen voor ieder kind. Iedereen blijft verantwoordelijk voor alle kinderen, alleen ligt er bij het ene kind (lees: het mentorkind) net meer aandacht voor de pedagogisch professional. Bij afwezigheid van de mentor wordt door de andere vaste pedagogisch professionals op de groep waargenomen.

Aan ouders zal doorgegeven worden wie de vervangende mentor zal zijn bij ziekte of langdurig afwezigheid van eigen mentor van het kind. Dit zal een medewerker zijn die op de groep staat en het kind goed kent. Is het zo dat ook deze medewerker langdurig afwezig is gelijk met de eigen mentor zal er een derde medewerker als mentor aangewezen worden. Dit zal iemand zijn die het kind kent en vervangend medewerker van deze groep is bij afwezigheid. Om kinderen vertrouwd te laten raken met medewerkers zal een medewerker die op de KDV staat bij vervanging van ziekte/afwezigheid van een medewerkers van de BSO invallen op de BSO Dit zullen 1 of 2 vaste personen worden zodat de kinderen vertrouwd raken met de deze medewerker(s). Zo kunnen we de emotionele veiligheid

en stabiliteit van het kind waarborgen omdat de medewerker die vervangt een bekend en vertrouwd gezicht is voor het kind. Het veranderen van de mentor zal alleen zijn in situaties dat het niet anders kan

Voor meer informatie over de werkwijze van een mentor zie protocol mentorschap. Hierin is beschreven wat te doen in bepaalde situaties en hoe een mentor te werk gaat.

Dagelijkse opvang

Inleiding

Als buitenschoolse opvang zijn we medeverantwoordelijk voor de opvoeding van de kinderen. We streven ernaar om een veilige haven te zijn, een tweede thuis voor de kinderen. Om dit te kunnen realiseren hebben we vaste rituelen en terugkerende handelingen.

De locatie

De buitenschoolse opvang is sfeervol en huiselijk ingericht. Er is op de buitenschoolse opvang een ruim aanbod aan gevarieerd, veilig en duurzaam spelmateriaal voor alle leeftijdsgroepen waaruit kinderen kunnen kiezen en waarvan de kinderen het meeste zelf kunnen pakken. De buitenschoolse opvang is zo ingericht dat elke activiteit een eigen plek heeft. Aan tafel kan geknutseld worden of een spelletje worden gespeeld. In de hoeken is verschillend spelmateriaal aanwezig zoals; auto's, blokken, lego, een treinbaan en poppen. In de zithoek kunnen de kinderen zich even terugtrekken met een boekje of gewoon even lekker niets doen. Ook voor buiten is er materiaal aanwezig om diverse activiteiten te ondernemen.

Elk kind heeft een eigen vak waar hij of zij persoonlijke spulletjes in kan doen. De jassen worden aan de kapstokken opgehangen waar alleen de BSO kinderen bij kunnen.

Het team

De buitenschoolse opvang heeft vaste pedagogisch professionals. In de buitenschoolse opvang begeleidt één / twee pedagogisch werkers 11 tot 13 kinderen. Bij ziekte of vakantie wordt de vaste pedagogisch professional vervangen door een (vaste) invalkrachten die werkzaam is bij zowel het Kinderopvang als de buitenschoolse opvang. Binnen de buitenschoolse opvang zijn er stage mogelijkheden voor leerlingen die de opleiding Pedagogisch Werk volgen. Een pedagogisch professional is minimaal in bezit van een diploma van de opleiding pedagogisch werk niveau 3 of 4. Elke pedagogisch professional heeft jaarlijks een functioneringsgesprek, waarbij gekeken wordt naar de communicatie over en weer van de medewerker met de kinderen op de buitenschoolse opvang. Jaarlijks vindt ook deskundigheidsbevordering plaats voor de medewerkers op het gebied van gezondheid en veiligheid (EHBO en Bedrijfshulpverlening). Tevens blijven de medewerkers zichzelf ontwikkelen door inhoudelijke scholing te volgen.

Scholen en vervoer

Op buitenschoolse opvang vangen we kinderen op van meerdere scholen uit Breda. De pedagogisch professionals zorgen dat de kinderen vanuit school naar de buitenschoolse opvang worden begeleidt. De kinderen verzamelen bij de school op een afgesproken plaats, dit is wisselend per school.

Dag invulling tijdens schoolweken

Tijdens de schoolweken krijgen de kinderen wat te eten en te drinken nadat ze van school komen. Er is gelegenheid om even rustig met de kinderen de dag door te nemen en we vragen de kinderen wat ze willen doen. We werken kind volgend en spelen in op de behoefte van de kinderen op dat moment. Het kan dus betekenen dat we de ene dag met een ander aanbod komen dan de andere dag. Dit hangt dus af van waar de kinderen op dat moment zin in hebben, waar ze mee bezig zijn of wat er speelt in de groep. Bij het organiseren van activiteiten bieden we de kinderen gelegenheid om zelf ideeën aan te dragen. Kinderen mogen zelf kiezen wat ze willen doen; vrij spelen, meedoen aan een activiteit of gewoon nog even lekker niets doen. We stimuleren kinderen wel om mee te doen met activiteiten, maar dwingen niet. In de praktijk blijkt dat kinderen makkelijk enthousiast te krijgen zijn voor een gezamenlijke activiteit.

We organiseren activiteiten zoals sportieve spelletjes, samen muziek maken, knutselen, koekjes bakken of samen een voorstelling bedenken. Mochten kinderen kiezen voor vrij spel dan worden er met het kind duidelijke afspraken gemaakt over het spelen en het opruimen. Ook stimuleren we het buitenspelen en bieden gerichte activiteiten aan zoals: voetballen, naar een speeltuintje of een kringspelletje. Aan het eind van de middag krijgen de kinderen nog wat te eten en te drinken aangeboden. Als de kinderen opgehaald worden nemen we de tijd om even met de ouders te praten en zorgen we voor een rustige sfeer op de buitenschoolse opvang.

Dag invulling tijdens vakanties en schoolvrije dagen

In de vakanties en op schoolvrije dagen zijn we de hele dag geopend van 7:00u tot 18.30u en worden de kinderen door hun ouders gebracht. We verwachten dat alle kinderen vóór 9.30u worden gebracht, zodat we tijdig kunnen starten met ons dagprogramma. De schoolvrije dagen worden als vakantiepakket afgenomen.

Op deze dagen is er meer ruimte voor een uitstapje of een uitgebreider programma. Er wordt in de vakanties gewerkt met themaweken of themadagen. Vooraf wordt er door ons een programma gemaakt met daarin verschillende activiteiten voor de kinderen rondom een bepaald thema. Vooraf aan de vakantie sturen we ouders via de mail een activiteitenoverzicht van de vakantieweek. Aan het begin van de dag vertellen we de kinderen wat de planning is en vragen we ze of ze zelf nog ideeën hebben. Uitstapjes organiseren we bijvoorbeeld naar het museum, een indoorspeeltuin of een kinderboerderij. Bij uitstapjes staat naast plezier nadrukkelijk de veiligheid van de kinderen voorop.

Voeding

Op de buitenschoolse opvang wordt een gezonde gevarieerde basisvoeding aangeboden in een regelmatig patroon. We hanteren een halalbeleid zodat alle kinderen kunnen mee eten. We geven de kinderen een ontbijt, tussendoortje in de ochtend zoals fruit, middag maaltijd, tussendoortje in de middag en een cracker voor het naar huis gaan. De dagen dat de kinderen naar school gaan krijgen de BSO kinderen een tussendoortje als ze van school komen en voor het naar huis gaan nog een cracker met smeerkaas en een komkommertje erop. We stimuleren kinderen om te eten, maar dwingen niet. Ieder kind is uniek en we proberen rekening te houden met individuele behoeften en de wensen van ouders. Tijdens de maaltijd grijpen we de gelegenheid aan om waarden en normen en sociaal gedrag aan te leren. Zo willen we de zelfstandigheid bevorderen door bijvoorbeeld de kinderen zelf hun drinken in te laten schenken. Daarnaast leren we de kinderen tafelmanieren zoals

netjes eten, rustig aan tafel zitten en op je beurt wachten. Het gaat niet alleen om het eten of drinken, maar ook om het contact met elkaar en de sfeer van het samen zijn. Het eetmoment wordt gebruikt om met de kinderen in gesprek te gaan. Ook genieten van het eten vormt een belangrijk aspect en het leren eten van nieuwe dingen.

Omdat we het belangrijk vinden dat kinderen voldoende kunnen bewegen, houden we de tafelmomenten zo kort mogelijk. Ook kan er tijdens het spelen een extra ronde drinken worden aangeboden.

De kinderen krijgen elke dag vers fruit, groente, crackers of rijst wafel en bij de broodmaaltijd volkoren of bruin brood met hartig en zoet broodbeleg. De kinderen drinken thee, water of melk. Kinderen mogen kiezen wat ze op hun brood of cracker willen. Als kinderen behoefte hebben aan extra drinken, krijgen ze dit. We zijn terughoudend als het gaat om het eten van snoep. In de vakanties wordt in het kader van het thema soms iets bijzonders gegeten of door de kinderen zelf klaargemaakt (tosti's, sandwiches, smoothies, knakworstjes, pizzaatje, koekjes bakken). We houden rekening met kinderen die vanwege een allergie of om andere redenen bepaalde voedingsmiddelen niet mogen eten. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over wat het kind wel of niet mag hebben en deze gegevens worden uitgebreid opgeschreven, zodat iedere pedagogisch professional hiervan op de hoogte is. Ouders kunnen producten van thuis meenemen die in het aangepaste dieet van hun kind(eren) passen.

Ons uitgangspunt is gezond gedrag te stimuleren bij kinderen op het gebied van voeding, hygiëne en beweging. Wij geven hierbij het goede voorbeeld. De kinderen worden algemene hygiëneregels aangeleerd; zoals handen wassen voor het eten en na toiletgebruik. Elk kind gebruikt een eigen zakdoek. Verder gaan we vaak naar buiten waar we bewust activiteiten aanbieden die kinderen uitdaagt tot beweging.

iPad en computergebruik

Op de buitenschoolse opvang kiezen we voor een actieve invulling van de vrije tijd van kinderen. Veel kinderen kijken thuis en op school vrij veel tv of zijn met de computer bezig. Televisie kijken en computerspelletjes doen kan ontspannen en leerzaam zijn als het verstandig gebruikt wordt. Echter we kiezen op de buitenschoolse opvang voor een beperkt en bewust gebruik van de iPad en de computer. We proberen ook de kinderen een bewuste keuze te laten maken voor een film of spelletje, zodat ze niet uit gewoonte kijken of spelen, maar omdat het ze echt interesseert. We zijn op de hoogte van de inhoud van de films en computerspelletjes en schatten in voor welke leeftijd we deze materialen geschikt vinden. Daarom hebben we op de buitenschoolse opvang alleen films geschikt voor alle leeftijden. We bieden geen films met geweld en agressie aan. Muziek wordt gebruikt als activiteit of als achtergrond, mits de groep dat op dat moment toelaat.

Het iPad kijken dient een duidelijk doel: bijvoorbeeld tijdens een themawEEK wordt er een film getoond die past binnen het thema of er wordt iPad gekeken (passend bij het thema) op een regenachtige dag. Tijdens de vakantiedagen en schoolvrije dagen wordt er maximaal één film gekeken per week of maximaal één uur durende korte film en niet tijdens het halen en brengen

Speciale momenten

Kennismaken en wennen

Als een kind nieuw geplaatst is op de buitenschoolse opvang vindt er over het algemeen eerst een rondleiding en kennismakingsgesprek plaats. Tijdens dit gesprek wordt de dagelijkse gang van zaken

besproken op de buitenschoolse opvang. En er wordt informatie uitgewisseld tussen de ouder(s) en de pedagogisch werker. De gegevens van het kind worden gecontroleerd en er worden afspraken vastgelegd. Er kunnen bijvoorbeeld afspraken gemaakt worden over de mate van zelfstandigheid van het kind. Het kind kan tijdens dit gesprek ook alvast een kijkje komen nemen op de buitenschoolse opvang. Het doel van het wennen is dat het kind vertrouwt raakt in deze nieuwe omgeving en kennis maakt met de kinderen en de pedagogisch professional van de groep. We nodigen het kind uit om twee middagen een paar uurtjes te komen wennen, voordat het kind bij ons op de buitenschoolse opvang komt. Deze wendagen worden van te voren afgesproken en vallen binnen het contract. De dag dat het kind op de buitenschoolse opvang is, proberen we de vaste pedagogisch professional in te plannen. Deze pedagogisch professional is het aanspreekpunt voor de kinderen en de ouders. Zij helpen het kind op weg. Door samen te spelen en het kind te stimuleren contact te maken met andere kinderen, zorgen we ervoor dat het kind zich snel thuis voelt op de buitenschoolse opvang.

Het nieuwe kind op de buitenschoolse opvang wordt goed geobserveerd, zodat we kunnen inschatten wat het kind nodig heeft. Sommige kinderen willen even lekker in de relaxhoek liggen en met rust gelaten worden. Anderen willen juist even hun verhaal kwijt. Het kind wordt voorgesteld aan de andere kinderen en we proberen het kind te koppelen aan een maatje om het kind wegwijs te maken op de groep. We proberen te achterhalen wat het kind leuk vindt om te doen en letten erop dat we steeds duidelijk benoemen wat het kind kan verwachten.

Extra dagen en ruildagen

Het komt voor dat ouders een extra dag of een ruil dag willen afnemen. Dit is bij Groeisamen niet altijd mogelijk mits het kind aantal het voor die dag toelaat. De aanvraag voor een extra dag of ruil dag wordt via WhatsApp of per mail aangevraagd bij de directie.

Bij een ruil dag geldt dat ouders mogen ruilen binnen twee maanden na de datum dat het kind niet op de opvang is geweest. Voor een ruil dag hoeft geen formulier door ouders ondertekend te worden.

Ophalen en brengen:

De BSO heeft de beschikking over een eigen ingang. Deze bevindt zich aan de andere zijde van het gebouw dan de hoofdingang. Via deze ingang kunnen de kinderen gebracht en gehaald worden.

Uitstapjes

Naast activiteiten die we aanbieden op de buitenschoolse opvang gaan we ook regelmatig op stap met de kinderen naar een speeltuin of veldje in de buurt. In de vakanties gaan we soms wat verder weg en maken we ook gebruik van vervoer. De kinderen worden van te voren goed geïnstrueerd en voorbereid. We nemen voorzorgsmaatregelen en nemen bijvoorbeeld een mobiele telefoon en de gegevens van de kinderen mee. De ouders worden vooraf op de hoogte gesteld van een uitstapje en om toestemming gevraagd. Er zal altijd iemand meegaan die EHBO heeft en het bijbehorende koffertje.

Veiligheid, uitdaging en regels

Voor de ontwikkeling van het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van kinderen is het belangrijk hen voldoende uitdaging te bieden. Door kinderen de mogelijkheid te bieden nieuwe ervaringen op te doen. Bij het aanbieden van activiteiten houden we goed rekening met de leeftijd en de capaciteiten van het kind. Zo zorgen we ervoor dat de emotionele en fysieke veiligheid gewaarborgd

is. We maken de ruimten overzichtelijk, we zijn als pedagogisch professionals altijd bereikbaar en bieden duidelijke regels op de buitenschoolse opvang. We vinden het belangrijk dat kinderen zelf risico's leren inschatten en helpen hen daarbij. Hierbij geven we duidelijke grenzen aan wat kinderen mogen en bieden hen daarnaast onder begeleiding oefensituaties. Zo worden bepaalde activiteiten, zoals timmeren of koken alleen aangeboden onder toezicht en met hulp van de pedagogisch professionals. We leren kinderen bijvoorbeeld hoe ze veilig moeten oversteken en hoe ze veilig gebruik kunnen maken van de speelmogelijkheden in de omgeving.

Jaarlijks vindt er minimaal één ontruimingsoefening plaats samen met de kinderen, zodat iedereen goed weet wat te doen in geval van een calamiteit. Mocht er ondanks onze oplettendheid toch iets gebeuren op de BSO dan worden de ouders daar uiteraard van op de hoogte gesteld en vullen we een ongevalen registratieformulier in.

We hebben een gezondheid en veiligheidsbeleid bij Kinderopvang Groeisamen. Hierin staan alle grote risico's omschreven, kleine risico's en welke regels we daar voor hebben met de kinderen. Naast de risico's is er in dit beleid ook aandacht voor de sociale veiligheid bij Groeisamen. Het veiligheid en gezondheidsbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd met de pedagogisch professionals en beleidsmedewerker in de verschillende teamoverleggen. De veiligheid wordt, naast de gezondheid en het welbevinden van de kinderen door de GGD jaarlijks gecontroleerd in het inspectiebezoek. Het veiligheid en gezondheidsbeleid is in te zien op de locatie.

Regels

Om duidelijkheid en continuïteit te kunnen bieden zijn er bij de buitenschoolse opvang een aantal regels van toepassing. De regels die wij stellen, stellen wij niet om de kinderen te beperken, maar om aan te geven hoe je in een groep rekening houdt met elkaar, zodat ieder een eigen plek heeft in de groep. Een kind wordt echter zo min mogelijk tot iets gedwongen. Regels hebben vaak een negatieve bijklank. Mede om deze reden proberen wij kinderen zo min mogelijk te dwingen, maar benaderen wij het kind op een positieve wijze. Dit kan zijn door bijvoorbeeld het kind op een rustige manier uit te leggen waarom iets niet mag. Met enkele regelmaat bespreekt de pedagogisch professional de regels met de kinderen, met als doel kinderen inspraak te laten hebben in de regels waaraan zij zich dienen te houden. Ook tijdens werkbijeenkomsten worden de regels onderling geëvalueerd. Bij regels kunnen accentverschillen zijn. De ene pedagogisch professional zal bijvoorbeeld meer waarde hechten aan het op tijd zijn dan de ander. Het doel is echter hierin zoveel mogelijk één lijn te trekken en consequent te zijn in het toepassen van de regels.

Het individuele kind – Ontwikkeling en buitenwereld

Ieder kind is anders en het dient ook als zodanig behandeld te worden. De wijze echter waarop bijvoorbeeld een talent bij een kind tot ontwikkeling komt, heeft te maken met hoe de buitenwereld daar mee omgaat, de ouders drukken hier een grote stempel op. Om deze reden vinden wij contact met ouders zeer belangrijk. Zo vindt er contact plaats bij breng en haalmomenten en hebben we jaarlijks een oudergesprek. Indien er behoefte is, naast deze gesprekken voor een gesprek, kunnen deze in overleg gepland worden. Deze gesprekken verlopen aan de hand van door de pedagogisch professionals gehouden observaties. Dit alles heeft als doel om in samenspraak met de ouders de kinderen zo goed mogelijk in hun ontwikkeling te volgen en bij een eventuele ontwikkelingsstoornis door te kunnen verwijzen. Wij vinden dat er ruimte moet zijn voor een plezierige en veilige jeugd. De vele en snelle veranderingen maken dat onze samenleving vluchtiger, machtiger en individualistischer is geworden. Kinderen moeten al snel belangrijke keuzes maken,

verantwoordelijkheid dragen, een weg vinden in een enorm aanbod van informatie en inspelen op trends. Het risico van “de weg kwijt raken” is groot voor veel kinderen. Wij vinden dat onze buitenschoolse opvang een belangrijke taak heeft in de opvang en begeleiding van schoolkinderen. Dit proberen wij te bereiken door het bieden van veel gerichte en persoonlijke aandacht.

Eigenheid, Eigenwaarde en verantwoordelijkheid

Eigenheid

Omdat ieder kind uniek is verloopt de ontwikkeling bij ieder kind anders. Op het cognitieve vlak kan een kind zich bijvoorbeeld goed ontwikkelen, maar met lichamelijke ontwikkeling kunnen zij moeite hebben. Omdat wij deze eigenheid van de kinderen in acht nemen, stimuleren wij zowel de ontwikkelingsaspecten die een kind goed af gaan alsmede de aspecten die het kind moeilijker afgaan. Door het kind met regelmaat activiteiten aan te bieden, trachten wij alle aspecten van het kind te stimuleren.

Wij vinden dat kinderen recht hebben op de eigenheid. Wij kennen daarom geen eenduidige benaderingsmethode; wij verwachten niet van alle kinderen hetzelfde. Wij creëren een klimaat waarin het zelf beslissingen mogen nemen o.a. belangrijk is, zijn kinderen vrij in hun keuzes. Ze hoeven bijvoorbeeld een activiteit niet allemaal leuk te vinden, altijd aan groepsactiviteiten deel te nemen en vriendschappen te sluiten met alle kinderen bij de buitenschoolse opvang. Ze mogen ook alleen zijn, een boek lezen of naar muziek luisteren.

Eigenwaarde

Bij onze buitenschoolse opvang bieden wij kinderen mogelijkheden om allerlei ervaringen op te doen, leren we ze zelf problemen op te lossen. Waar op school minder ruimte voor is, kan bij ons wel. Zij mogen bij ons juist fouten maken, wij willen hen laten ervaren dat dit niet erg is. Wij geven geen cijfers, kinderen hoeven zich onderling niet te meten aan elkaar. Doordat kinderen ervaren dat zij dingen zelf kunnen en mogen, er geen sprake is van beoordeling, leveren wij een belangrijke bijdrage aan een positieve eigenwaarde.

Volwassenen en andere kinderen kunnen soms bewust of onbewust een negatieve uitwerking hebben op de eigenwaarde van een kind. Wij zijn van mening dat een negatieve uitwerking voor een zeer groot deel is te voorkomen door goede communicatie met de kinderen. Er wordt uitgelegd waarom het gedrag van de kinderen wordt afgekeurd of juist wordt goedgekeurd. Hiermee bedoelen wij het geven van feedback in de ik-vorm (ik vind het vervelend dat....), hierna worden alternatieven aangeboden (misschien kun je beter.....) Het kind leert dan dat het zijn gedrag is wat op het moment wordt afgekeurd en niet zijn gehele wezen.

Door goed naar de kinderen te luisteren en te observeren, zie en hoor je hoe de kinderen zich van binnen voelen. Door hier met de kinderen over te praten en hun eigen gedrag te reflecteren “coach” je de kinderen in het vinden van een eigen identiteit. Het kind is zich dan bewuster hoe zijn gedrag door anderen wordt ervaren. Dit kan bijdragen tot een betere ontwikkeling van het ontwikkelen van een eigen ik. Praten over de kinderen waar deze bij zijn, kan heel kleinerend op een kind overkomen wat de eigenwaarde van het kind negatief kan beïnvloeden. Als wij over kinderen praten ,proberen wij hen hier zo veel mogelijk bij te betrekken of wordt een ouder gevraagd even mee te lopen naar een andere ruimte. Desgewenst kan er een afspraak worden gemaakt voor een gesprek.

Eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheid

De buitenschoolse opvang biedt kinderen aantrekkelijke mogelijkheden om (anders) te leren spelen, om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen en om kennis te maken met o.a. kunst, cultuur en techniek. Ieder kind zit hierbij in een ander ontwikkelingsstadium. Elk kind mag immers in het leven staan op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. Dit betekent voor ons dat wij ons steeds bedenken “hoe gaan wij om met dit kind? In deze situatie?” Wij geven de kinderen daartoe verantwoordelijkheden die bij hen passen, bij hun leeftijd of bij hun mogelijkheden. Het is een uitdaging voor hen en voor ons; wat kunnen en willen ze, waar betrekken wij ze wel of niet bij.

Een te groot beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid van deze jonge kinderen, geeft een zware belasting. Wij passen ervoor op dat een kind niet zijn eigen grenzen overschrijdt. Kinderen die verantwoordelijkheden krijgen, zullen zich meer betrokken voelen bij dat wat erop een dag gebeurt. Zij worden zich ervan bewust dat iedereen een steentje bijdraagt aan de sfeer bij de buitenschoolse opvang. Waar mogelijk geven wij de kinderen inspraak in bijvoorbeeld het bedenken van thema's. Ook door middel van groeps gesprekken, evaluaties en enquêtes wordt er gekeken naar de beleving van de buitenschoolse opvang bij de kinderen.

Zelfvertrouwen en zelfstandigheid

Vertrouwen in zichzelf en anderen

Tijdens de schooljaren ontwikkelen kinderen meer en meer hun eigen identiteit. Ze weten steeds beter hoe hun eigen leefwereld eruit ziet en ze leren zichzelf nu pas beter kennen. Hiermee groeit ook het vertrouwen of juist het gebrek aan vertrouwen in zichzelf. De ouders hebben naast de pedagogisch professional en eventuele andere beroepsopvoeders de taak een kind vertrouwen in zichzelf te leren krijgen door het kind het gevoel te geven dat deze geaccepteerd wordt zoals het is. Het bieden van consequente regels en gewoontes helpen het kind om zich een gevoel van veiligheid te geven. Dit zal tevens het vertrouwen in de pedagogisch professional bevorderen.

Zelfstandigheid

Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren om zelfstandig te denken en te handelen, zodat zij hun eigen keuzes kunnen maken. Kinderen kunnen niet zelfstandig worden zonder dit te oefenen. Met deze basisvaardigheden zullen zij later hun eigen plek kunnen vinden in de maatschappij. Zelfstandigheid betekent kinderen leren na te denken over dingen die ze wel of niet willen. Het betekent dat wij steeds weer opnieuw moeten vaststellen wat een kind zelf kan, en waar het nog een steuntje in de rug nodig heeft. In de ontwikkeling van de zelfstandigheid speelt taalontwikkeling een grote rol. Het is van belang dat kinderen duidelijk leren benoemen wat ze wel of niet willen. Kinderen worden hiertoe gestimuleerd door de pedagogisch professional.

Conflicten, straffen en belonen

Conflicten

In de groep leren kinderen te communiceren met anderen, te onderhandelen over spel, en conflicten zoveel mogelijk zelf op te lossen. Ze leren rekening houden met anderen en ervaren hun relatie in en met de groep. Er is altijd de mogelijkheid om je even terug te trekken. Natuurlijk kan er desondanks een conflict ontstaan. Indien er een conflict is ontstaan tussen twee of meerdere kinderen neemt de pedagogisch professional deze kinderen apart. Dit kan bijvoorbeeld aan tafel zittend zijn, maar ook bij elkaar staand. Om de kinderen het conflict zelf te laten oplossen, neemt de pedagogisch professional hier een sturende en/of begeleidende rol in. Indien een kind inziet dat zijn gedrag fout is, kan er van het kind gevraagd worden zijn excuses aan te bieden aan de ander.

Hierbij is het van belang dat het kind ook benoemd van welk gedrag het spijt heeft: “sorry, dat ik.....”. Vervolgens dienen de kinderen weer positieve aandacht te krijgen. Dit door bijvoorbeeld het geven van een complimentje met de oplossing van het conflict.

Straffen en belonen

Elk kind zal op het pad van zijn ontwikkeling geconfronteerd worden met grenzen. Om die grenzen te leren kennen, probeert een kind ze uit. Wij helpen de kinderen met het vinden van die grenzen. Het is hierbij belangrijk dat kinderen weten welke regels er van toepassing zijn bij de buitenschoolse opvang. Deze worden dan ook met enige regelmaat met de kinderen besproken, er moet voor het kind ook duidelijkheid over bestaan. Soms is het echter raadzaam om het gedrag van het kind te negeren, soms moet een pedagogisch professional actie ondernemen. Het is aan de pedagogisch professional om deze situatie te bepalen. Indien het kind gestraft wordt, moet het duidelijk zijn welk gedrag van het kind wordt afgekeurd. Ditzelfde geldt voor het belonen van de kinderen, dit kan bijvoorbeeld zijn door het geven van een complimentje.

Lichamelijke beweging

Op de buitenschoolse opvang streven wij ernaar een rustpunt voor de kinderen te zijn na een drukke dag school. Hier valt volgens onze opinie echter ook lichamelijke beweging onder. Het uitoefenen hiervan kan de spanning van de dag wegnemen. De kinderen van de buitenschoolse opvang hebben de gelegenheid om buiten te spelen waarbij zij sportieve activiteiten kunnen beoefenen.

Bijvoorbeeld: voetbal, touwtje springen en andere buitenspellen.

Het eigen lichaam

Tussen de 4 en 13 jaar verandert het lichaam van het kind. Bovendien beginnen kinderen na te denken over hun relaties met elkaar en over liefde. Dit onderdeel van hun ontwikkeling kan niet genegeerd worden. Het omgaan met het eigen lichaam kan echter wel omringd worden door taboes. Seksualiteit en het eigen lichaam horen bespreekbaar te zijn bij de buitenschoolse opvang als kinderen met vragen of problemen komen. De pedagogisch professionals staan open voor vragen en opmerkingen van de kinderen, maar gaan niet verder dan waar zij zichzelf gemakkelijk bij voelen. Naarmate het kind ouder wordt en het zelfbewustzijn en het lichaam zich ontwikkeld groeit soms een mate van schaamte. De pedagogisch professional geeft daarom de kinderen de gelegenheid om zich (bv bij verkleeden) in een afgezonderde ruimte om te kleden. De behoefte aan privacy moet worden gerespecteerd. De pedagogisch professionals vervult hierbij een voorbeeldfunctie en spreekt andere kinderen hier eventueel op aan.

Tot slot

Dit pedagogisch beleids- en werkplan is een dynamisch plan en wordt daarom regelmatig met alle betrokken partijen bijgesteld. Het team van Groeisamen vindt betrokkenheid en een open sfeer belangrijk. Wij staan er dan ook open voor om over de pedagogische handelwijze met u in gesprek te zijn én te blijven. We willen vanuit onze pedagogische visie zo goed mogelijk aansluiten op de thuissituatie.

